

INFORME DE CONJUNTURA

L'economia del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

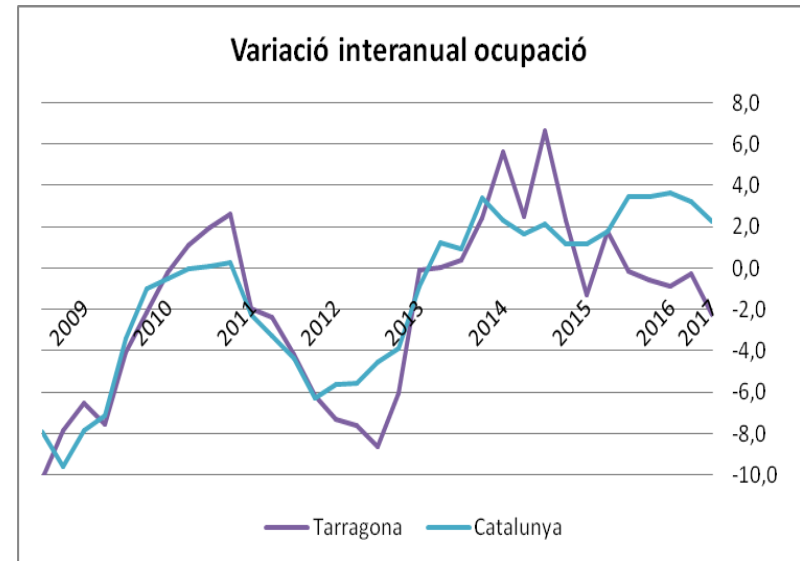
- **Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Tarragona**
Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Reus
Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Tortosa
Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Serveis de Valls
- **Informe elaborat per:**
Grup de Recerca d'Indústria i Territori (GRIT). URV

El primer trimestre de 2017

- El primer trimestre de l'exercici de 2017 ens mostra una situació econòmica de manteniment de l'activitat a la zona, tot i que els grans indicadors globals de país son molt positius pel que fa referència al PIB, la qual cosa també porta a augments de la producció a la zona en termes interanuals, però encara arrastrant desequilibris que va generar la crisi de 2008.
- La feblesa de l'activitat es mostra en les dades d'ocupació i d'afiliació a la Seguretat Social el primer trimestre, les primeres han disminuït d'acord a l'EPA i les segones tot i un petit augment, han estat molt inferior que la variació catalana i amb una forta caiguda dels serveis
- L'indicador de preus mostra que augmenten més que al conjunt català i espanyol, fenomen que no s'havia donat en anys anteriors.
- El comerç amb l'exterior ha iniciat l'exercici amb força, si considerem les seves variacions relatives fins a febrer, superiors que les catalanes i espanyoles, després d'un exercici de 2016 que els indicadors varen disminuir en el total exportat i importat a la zona en relació a l'any 2015

L'ocupació

- Pel primer trimestre de l'exercici nombre de persones ocupades disminueix un 2,25% continuant la línia a la baixa assenyalada l'any anterior. Hi ha set mil persones menys ocupades en dades interanuals, en un marc d'un cert optimisme de recuperació en l'economia
- Les causes d'aquesta menor ocupació s'han donat com a conseqüència de la menor ocupació agrària que ha disminuït en un 12,05% en dades interanuals i la de serveis amb una caiguda del 4,31%, que no han pogut compensar les alces de l'indústria 4,24% i de la construcció amb 9,09%.
- Al conjunt català l'ocupació ha augmentat un 2,24% i a l'espanyol 2,26%

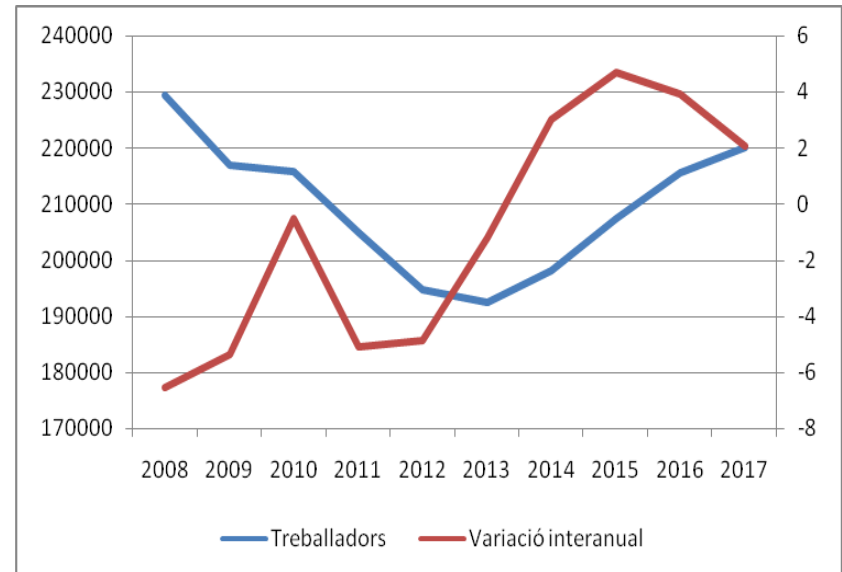

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Afiliacions a la Seguretat Social

- La variació interanual d'afiliacions de l'àrea ha estat del 1,38%, en front del 3,75% al conjunt català: al Camp de de 1,14% i a les Terres de l'Ebre del 2,47%.
- Per comarques, els majors augments s'han donat al: Priorat, Baix Penedès i Montsià, mes enrere, l'Alt Camp, el Baix Ebre i la Conca de Barberà, totes elles pel damunt de la mitjana provincial, en canvi el Baix Camp i el Tarragonès han augmentat molt poc i la Ribera d'Ebre i la Terra Alta han disminuït.
- En el gràfic es mostra el nombre de treballadors afiliats al règim general des de 2008 fins a 2017, i s'observa el descens continuat fins a 2013, i el canvi de tendència que es mostra a partir d'aleshores sembla trencar a finals de 2015, per experimentar una disminució en el seu augment mostrant que el nombre de treballadors afiliats es inferior en deu mil persones al de 2008

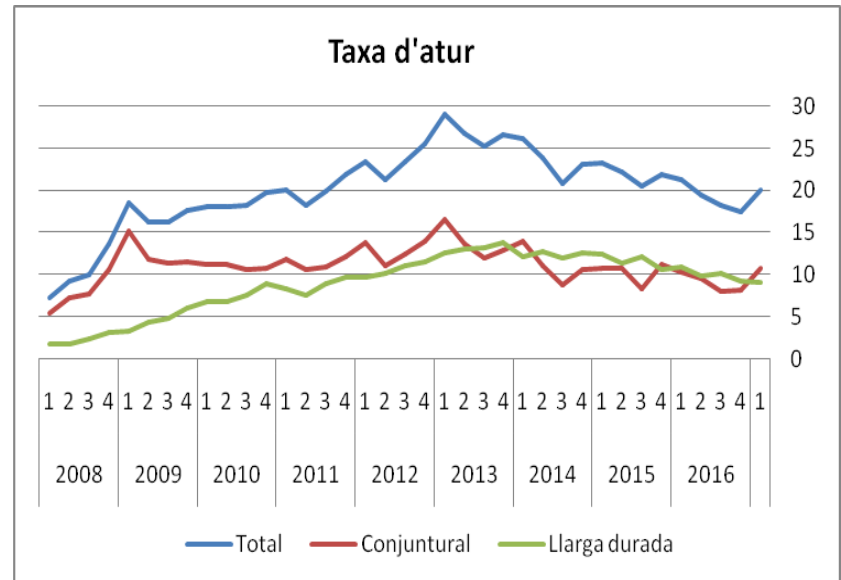
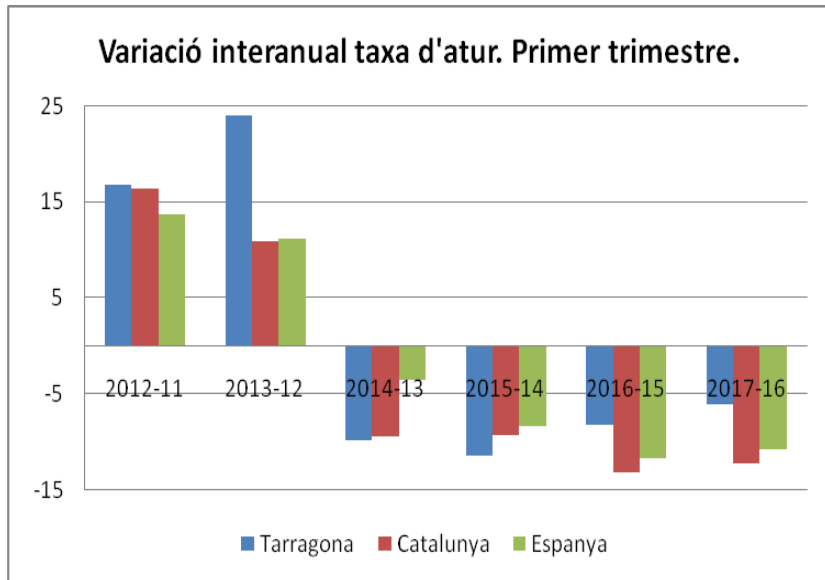
Variació en el nombre de treballadors afiliats al RGSS a Tarragona*

•Variació interanual en l'eix de la dreta.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

El nombre d'aturats i la taxa d'atur

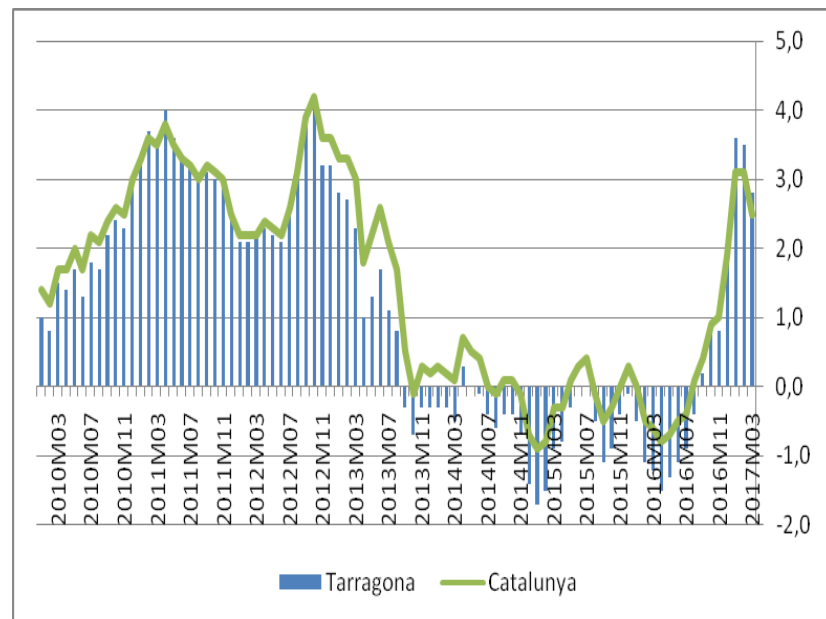
Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

- La taxa d'atur de la zona pel primer trimestre de l'exercici de 2017 ha disminuït en dades interanuals passant d'un 21,26% a un 19,98%. Disminució significativa, però inferior que el descens que ha experimentat al conjunt català i espanyol, àrees que tenen una taxa d'atur inferior. La taxa d'atur de la zona es troba molt pel damunt de la catalana amb diferències normalment superiors als quatre punts i pel primer trimestre de l'any des de fa dos exercicis es superior a la mitjana espanyola.
- La taxa d'atur entre el que diríem conjuntural i el més estructural que es de llarga durada, ho hem representat des de 2008 i es pot observar: en primer lloc l'augment continuat del total fins a 2013, en segon lloc un fort augment del conjuntural fins a principis de 2009, a continuació s'observa que al no poder absorbir el mateix augment de manera continuada el de llarga durada, per superar des de finals de 2013 al conjuntural, trobant-se els dos amb una representativitat compartida en la seva incidència sobre la taxa total. El problema de l'atur a l'àrea es l'estabilització del pes del de llarga durada que s'ha situat en una taxa del deu per cent de l'atur, el que significa la meitat d'aquest, des de 2012.

L'índex de preus de consum

- Ens trobem en un canvi important a considerar en la variació interanual de l'IPC per Tarragona, que en el que va d'any augmenta més que el català i espanyol en taxa interanual.
- La variació interanual de l'índex general es situa al 2,8%, augment que supera en tres dècimes el total català (2,5%) i en cinc a l'espanyol (2,3%).
- En dades interanuals els principals increments s'han donat a transports i habitatge, tant per l'àrea com per les altres zones, però l'augment ha estat superior a les comarques de Tarragona. La resta de grups estan per sota de la variació de l'índex general i no en trobem cap de negatiu, excepte medicina que ens mostra una variació de -0,2% en dades interanuals. Alimentació, begudes, comunicacions, esbarjo i altres, han experimentat augments a la zona superiors que als altres llocs, mentre que la resta s'han comportat de manera més moderada.

Variacions interanuals mensuals a Tarragona i el conjunt català

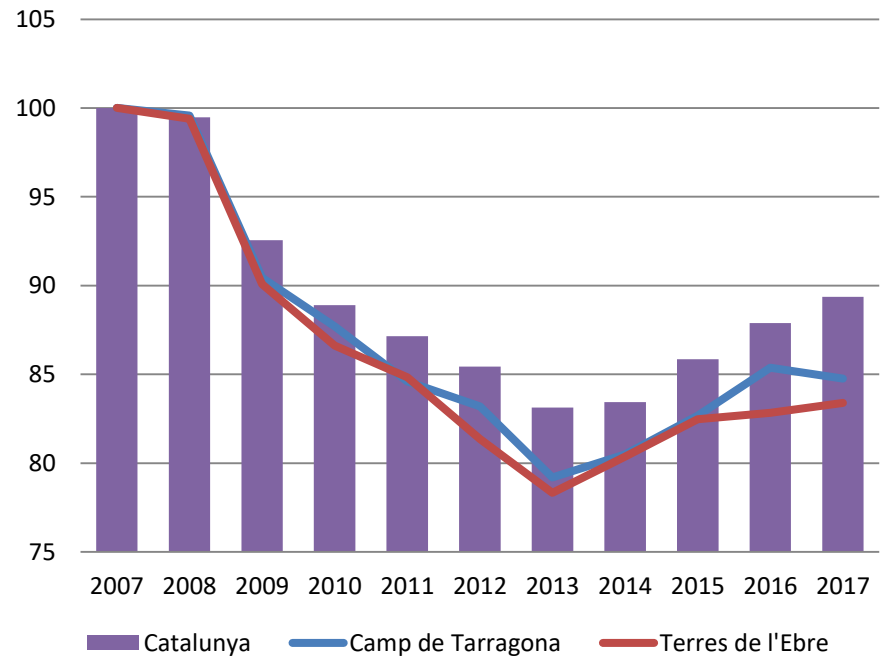

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

La variació de l'oferta empresarial

- Els centres de cotització a la Seguretat Social amb dades interanuals del primer trimestre han disminuït al Camp de Tarragona i ha augmentat a les Terres de l'Ebre, encara que ho han fet menys que al conjunt català.
- El nombre dels centres de cotització augmenta d'una manera continua des de 2013, després de la forta caiguda entre 2007 i 2013, però en l'actualitat es troba quinze punts per sota en relació al nombre que hi havia l'any 2007. Son dues les particularitats de l'evolució d'aquest indicador, la primera que es troba molt per sota del nivell de 2007 i la segona que augmenta amb més dificultats que el total català.
- La pèrdua de teixit productiu de la zona ha estat un fet innegable des de 2008, una de les causes, conjuntament amb la caiguda de la demanda, ha estat la dificultat de trobar unes condicions creditícies similars a les que tenia anteriorment, el que ha obligat a les empreses a un fort despalanquejament al disminuir les condicions creditícies

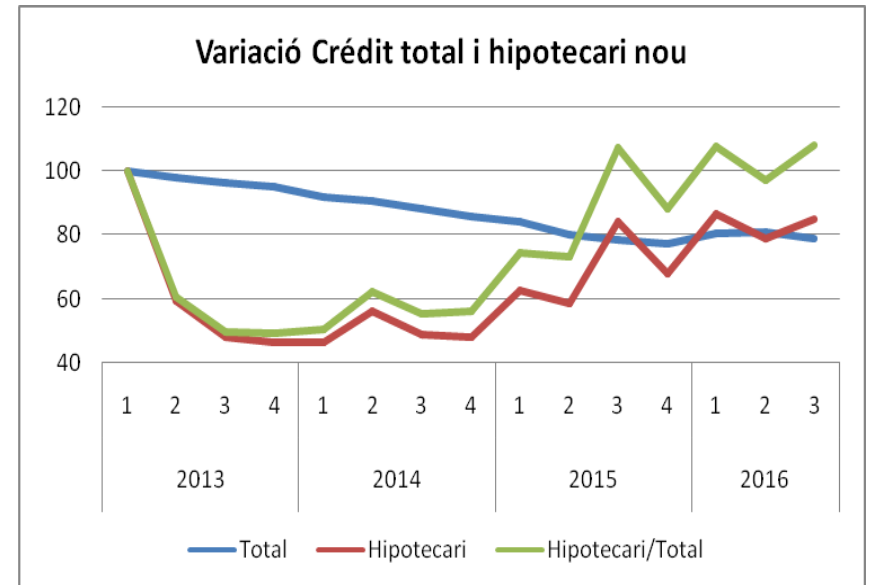
Variació centres cotització Seguretat Social. (primer trimestre. Base 100 any 2007)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

El mercat immobiliari i el seu finançament

- El mercat immobiliari sembla que vol recuperar part dels indicadors d'activitat, el que es mostra per una part en una certa millora en les xifres d'ocupació, però principalment en un major dinamisme en el nombre d'habitatges iniciats des de l'any 2014. De totes maneres, hi ha dos consideracions a fer: en primer lloc el descens del seu pes relatiu en el conjunt català que es situa en un 6,34% l'any 2016 i en segon lloc que el dinamisme d'aquesta recuperació és molt feble doncs el nombre d'habitatges que s'inicien es inferior als que s'acaben.
- Augmenta el nombre de transaccions i el valor de les mateixes els darrers anys, però ho fa preferentment en habitatge usat més que nou. El nombre de transaccions ha augmentat en un 17,22%, un 18,24 per l'usat i un 5,87 pel nou, xifres inferiors al conjunt català que ho han fet en un 23,13% en el seu conjunt, principalment per l'usat.
- El crèdit hipotecari es la manera habitual de finançar les transaccions d'habitatge, el nombre d'aquestes des de 2014 augmenta a la zona, el darrer any en un 13,06% interanual i el seu valor en un 15,03%.

Font: Elaboració pròpia a partir del Banc d'Espanya

El comerç exterior

- L'exercici de 2016 en dades interanuals va representar una disminució del valor de les exportacions i importacions de l'àrea, i en canvi la variació pels dos primers mesos de l'any 2017 els augments han estat molt important, principalment per les importacions, el que ens porta a un percentatge de l'acumulat pels dos mesos del 14,80% en les exportacions i del 44,50% en les importacions.
- L'estructura exportadora de l'àrea amb l'impuls que es va donar des de 2010 ha experimentat uns canvis significatius en la seva distribució per productes. En primer lloc cal considerar l'augment de bens d'equip, manufactures de consum i aliments, per contra una disminució de semi manufactures i altres.
- La variació anual acumulativa del total exportat en el període entre 2010 i 2016 ha estat del 3,22%, superades per tots els grups, principalment bens d'equip i manufactures de consum, i solament amb caigudes a semi manufactures i altres.

L'índex de cobertura

Comparació dels indicadors		
	Exportació	Importació
Tarragona		
Variació 2016-17.	-1,45	-1,65
Acumulat febrer 2017	14,8	44,5
Catalunya		
Variació 2016-17.	1,97	2,16
Acumulat febrer 2017	11,5	11,1
Catalunya		
Variació 2016-17.	1,9	-0,54
Acumulat febrer 2017	8,8	27,5
Tarragona/Catalunya		
Any 2016	10,95	13,06
2017 fins al febrer	12,57	16,54

Font: Elaboració pròpia a partir d'ESTACOM (Icex)

Valoració global del primer trimestre de 2017

L'economia creix, el sector turístic es troba en uns moments de forta demanda, el sector industrial augmenta producció i la construcció comença a generar ocupació.

Però la situació s'observa insegura, el problema de l'ocupació i de l'atur pesa sobre les expectatives globals, la manca de noves activitats i projectes d'inversió nous -al marge de consolidació d'augment de producció - no es contemplen, i tot que la situació es troba en una millora conjuntural, no es pot parlar de consolidació de la mateixa quan tot just estem arribant als valors de la producció de 2008, amb menys empreses.